

Neljapäev, 11. juuni 2015

P8_TA(2015)0231

Olukord Nepalis pärast maavärinaid

Euroopa Parlamendi 11. juuni 2015. aasta resolutsioon olukorra kohta Nepalis pärast maavärinaid (2015/2734 (RSP))

(2016/C 407/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Nepali kohta,
  - võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini, koostöö ja arengu voliniku Neven Mimica ning humanitaarabi ja kriisiohjamise voliniku Christos Stylianidese 25. aprilli 2015. aasta ühisavaldust Aasias toimunud maavärina kohta ning teisi ametlikke avaldusi,
  - võttes arvesse oma Lõuna-Aasia riikidega suhtlemiseks loodud delegatsiooni juhi 30. aprilli 2015. aasta avaldust Nepalis toimunud maavärina kohta,
  - võttes arvesse oma Lõuna-Aasia riikidega suhtlemiseks loodud delegatsiooni visiiti Nepali seoses EP ja Nepali 9. parlamentidevahelise kohtumisega, mis toimus 8.–10. aprillil 2015,
  - võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 15. mai 2015. aasta resolutsiooni, milles käsitletakse hädaabi, taastus- ja ülesehitustegevuse tõhustamist vastuseks Nepalis toimunud maavärina laastavatele tagajärgedele,
  - võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
  - võttes arvesse 1966. aasta majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelist pakti,
  - võttes arvesse Nepali maavärina-järgseid algatusi, nagu riiklik taastamis- ja ülesehituskava ning katastroofijärgne vajaduste hindamine,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et humanitaarolukord Nepalis ja seda ümbritsevas piirkonnas pärast 25. aprilli 2015. aasta laastavat maavärinat ja sellele järgnenud maavärinat 12. mail 2015 on endiselt äärmiselt tõsine, kuna tänaseks on teatatud rohkem kui 8 800 hukkunust ja veelgi rohkematest vigastatutest, vähemalt poolest miljonist hävinud elamust, 2,8 miljonist oma kodust lahkuma sunnitud inimesest ja veel miljonitest, kes vajavad kiiresti humanitaarabi;
- B. arvestades, et lisaks sellele on hinnanguliselt 1,7 miljonit last olukorras, kus nad on olnud sunnitud kodust lahkuma, kaotanud ühe või mõlemad vanemad või jäänud ilma oma kodust või koolimajast; arvestades, et orbudel on suurem oht nälgida, haigestuda ning sattuda väärkohtlemise, hooletussejätmise või inimkaubanduse ohvriks; arvestades, et Nepali politsei on teatanud juhtumitest, kus mitmeid lapsi on ära viinud nendega suguluses mitteolevad täiskasvanud; arvestades, et on kehtestatud saatjata alaealiste reisimise keeld ning rahvusvahelised lapsendamised on peatatud;
- C. arvestades, et lisaks kohutavale hukkunute ja vigastatute arvule kahjustas maavärin rängalt ka Nepali kultuuri-, usu- ja ajaloo pärandit, sh seitsmest maailmapärandi nimistusse kuuluvast paigast nelja, tuhandeid mälestisi, templeid ja kloostreid, mis kujutab endast lööki rahvuslikule identiteedile ning kahjustab asendamatuid tulullikaid;
- D. arvestades, et mägi piirkondades on teatatud enam kui 500 suurest maalihkest, mis sageli tõkestavad jõgede voolu, põhjustades liustikujärvede kallastest väljamurdumise ja üleujutuste ohtu; arvestades et uute maalihete, üleujutuste ja järvede ülevoolu oht on lähenevat mussoonvihmade perioodi arvesse võttes väga suur;

Neljapäev, 11. juuni 2015

- E. arvestades, et tõsist muret tekitab ka nakkushaiguste puhkemise oht, eelkõige ülerahvastatud piirkondades ning piirkondades, kus veevarustuse, kanalisatsiooni- ja hügieenisüsteemid ei toimi;
- F. arvestades, et kohe on oodata mussoonvihmade algust, mis märkimisväärselt halvendab abimeetmete võtmise tingimusi, eelkõige ligipääsmatumates piirkondades;
- G. arvestades, et ÜRO hinnangul vajab 1,4 miljonit inimest toiduabi oma põllumajanduslikele elatusvahenditele põhjustatud tõsise kahju tõttu; arvestades, et juunis algab külvi- ja istutushooaeg ning arvestuslikult 236 000 inimest vajavad selleks põllumajandusliku materjali, sh riisi- ja köögiviljaistikuid, ning arvestades, et olukorra muudab veelgi keerulisemaks hukkunud kariloomade suur arv; arvestades, et põllumehed, kellel jääb tänavune külvihooaeg vahele, ei saa järgmist saaki enne, kui alles 2016. aasta teises pooles;
- H. arvestades, et 30. aprillist kuni 2. maini 2015 külastas õnnetuspaiku volinik Stylianides koos ÜRO asepeasekretäri Valerie Amosega;
- I. arvestades, et vastuseks katastroofilisele olukorrale on EL ja selle liikmesriigid osutanud märkimisväärselt finantsabi, kusjuures lisaks ELi kodanikukaitse mehhanismi kaudu saadetud hädaabivahenditele ning otsingu- ja päästemeeskondadele eraldas komisjon viivitamatult 6 miljonit eurot kiireloomulisteks vajadusteks ning on tänaseks suurendanud abisummat 22,6 miljonit euroni;
- J. arvestades siiski, et ÜRO humanitaarabi koordinaator teatas 4. juunil 2015, et rahvusvahelise rahalise toetuse tase Nepalile on mitterahuldav ning et ÜRO on lubatud 422 miljonist USA dollarist saanud kätte vaid 120 miljonit dollarit;
- K. arvestades, et hiljuti avatud katastroofiabikeskus ja ajutine humanitaarabiala, mis kahe nädala jooksul jagasid toiduportsjoneid 200 000 inimesele, toetatuna muu hulgas ka ELi rahalisest abist, on tegutsenud edukalt ning on heaks näiteks, millises suunas liikus valitsus enne maavärinat;
- L. arvestades, et piiratud ja kahjustunud taristud on siiski takistanud abistamistegevust, kuigi varustusteid on rajatud ka läbi naaberriikide, eelkõige India ja sealse „Operatsioon Sõpruse“ kaudu;
- M. arvestades, et kuigi osaliselt on need lahendatud, esineb endiselt probleeme ametlike ja eraannetajate poolt Nepalile saadetud humanitaarvarustuse aeganõudvate tolliprotseduuridega; arvestades, et 30 päevaks antud vabastus imporditollimaksudest on möödas ning asendatud nimekirjaga kaupadest, mis on täielikult või osaliselt vabastatud impordimaksust, mille tulemusena kohaldatakse osadele abikaupadele nüüd tollimakse;
- N. arvestades, et tuhandetel maavärina tagajärjel abi vajavatel inimestel on oht jääda vaid iseenda hooleks ning muret tekitavad ka märgid, et abimeetmeid takistab soo-, kasti- ja rahvuspõhine diskrimineerimine; arvestades, et rohkem kui pooled Nepali puutumatumest (dalitid) ootavad endiselt toitu ja peavarju;
- O. arvestades, et Nepali rahandusministeeriumi hinnangul on ülesehitustööde maksumus umbes 10 miljardit USA dollarit, mis moodustab riigi aastasest SKPst umbes poole;
- P. arvestades, et Nepali valitsus teatas, et korraldab 25. juunil 2015. aastal Kathmandus rahvusvahelise konverentsi, eesmärgiga leida riigi taastamiseks ja ülesehitamiseks rahvusvahelist finantstoetust;
- Q. arvestades, et Nepal, üks maailma vaesemaid riike, on alles viimasel ajal hakanud toibuma 10 aastat kestnud kodusõjast; arvestades, et sellest hoolimata on Nepali valitsus viimastel aastatel teinud jõupingutusi selleks, et valmistuda oodatavaks suureks maavärinaks;

Neljapäev, 11. juuni 2015

1. väljendab sügavaimat kaastunnet kõigile selle kohutava tragöödia tagajärjel kannatanutele, sh enam kui 8 800 Nepalis, Indias, Hiinas ja Bangladeshis hukkunud isiku peredele;
2. hindab kõrgelt Nepali institutsioonide ja ühiskonna jõupingutusi maavärinate tagajärgedega toimetulemisel;
3. kiidab heaks Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide kiire abi Nepalile ning kutsub rahvusvahelist kogukonda üles jätkama Nepali valitsuse toetamist lühiajalise humanitaarabi ja pikemaajalise taastamis- ja ülesehitustegevusega, keskendudes eriti põllumajandussektorile ja raskesti ligipääsetavatele piirkondadele, ning pidama kinni oma lubadustest;
4. rõhutab esmaabi osutamise ning nakkushaiguste puhkemise vältimise meetmete olulisust; kutsub ELi ja rahvusvahelist kogukonda üles toetama tervishoiuasutuste ja -teenuste taastamist riigis, eelkõige äärepoolsemates piirkondades, muu hulgas meditsiinitelkide ja meditsiinivarustuse tarnimisega kannatada saanud või hävinenud tervishoiuasutustele;
5. kutsub Nepali valitsust ja rahvusvahelist kogukonda üles tagama, et peredest lahutatud lapsed saaksid omastega võimalikult kiiresti taasühineda ning et humanitaaroperatsiooni tähelepanu keskmes oleksid eelkõige lapsed; nõuab lisaks, et erilist tähelepanu pöörataks laste eriti kaitsetule olukorrale, sh sagedasele vaegtoitumusele ning kuritarvitamiste ja inimkaubanduse ohtudele; rõhutab, kui oluline on tuua lapsed tagasi kooli;
6. väljendab muret naiste ja laste ahistamist ja kuritarvitamisi puudutavate teadete pärast ajutistes laagrites ja kutsub Nepali valitsust üles võtma täiendavaid meetmeid kaitsetus olukorras viibivate inimeste turvalisuse tagamiseks ning viima selliste teadete osas kiirelt läbi uurimised;
7. kutsub rahvusvahelist kogukonda üles aitama Nepali valitsusel päästa ja taastada riigi kahjustunud kultuuri-, usu- ja ajaloo pärandit;
8. rõhutab, et ÜRO hinnangul on humanitaarabi osutamiseks kiiresti vaja veel 298,2 miljonit USA dollarit, eelkõige seoses läheneva mussoonvihmade hooajaga, ning nõuab uut ülemaailmset jõupingutust, et katta see kiireloomuline rahastamisvajadus;
9. nõuab tungivalt, et Nepali valitsus lahendaks viimased probleemid seoses humanitaarabi tolliprotseduuridega, tühistaks nn abimaksud, mida kohalik politsei on Nepaali piiril humanitaarkaupadele kehtestanud, ning teeks koostööd abiorganisatsioonidega, et tagada abi kiire jõudmine abivajajateni;
10. väljendab muret humanitaarabi jagamisel toimuvat diskrimineerimist puudutavate teadete pärast ning palub Nepali valitsusel tagada, et abi jõuaks nendeni, kes seda vajavad, sõltumata sellest, kes nad on ja kust see abi tuleb; palub ühtlasi komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajal käsitleda seda teemat Nepaliga suheldes võimalikult kõrgel poliitilisel tasandil;
11. tunnustab piirkonna valitsusi, eelkõige India valitsust, nende osalemise eest rahvusvahelise abi osutamisel; kutsub komisjoni, liikmesriike ja rahvusvahelisi sidusrühmi üles jätkama koostööd Nepali valitsuse ja teiste selle piirkonna valitsustega, eesmärgiga suurendada valmisolekut ja vastupanuvõimet loodusõnnetustele, sh seoses ehitusnormide, taristute ja hädaolukorra lahendamise plaanidega; rõhutab, et riiklikus taastamis- ja ülesehituskavas tuleks käsitleda ka teisi olulisi küsimusi, sh võitlust vaesusega, keskkonnakaitset ja kliimamuutust;
12. rõhutab, et Nepal kui konfliktijärgne riik vajab üleminekul demokraatiale rohkem siseriiklikke jõupingutusi ja rahvusvahelist toetust; kutsub Nepali poliitilisi jõude üles konstruktiivses koostöö ja kompromisside otsimise vaimus tegutsema üheskoos uue, demokraatliku ja kaasava põhiseaduse vastuvõtmise nimel, mis vastaks Nepali rahva püüdlustele ja kujutaks endast verstaposti rahuprotsessis ning märkimisväärset panust kiiresse ja edukasse katastroofist taastumisse; väljendab seoses sellega heameelt 8. juunil 2015. aastal Nepali peamiste poliitiliste jõudude poolt saavutatud kokkuleppe üle;

Neljapäev, 11. juuni 2015

13. rõhutab, et on äärmiselt oluline korraldada ammuoodatud kohalikud valimised, kuna taastamistöde edukus sõltub kohalike omavalitsuste haldusuuutlikkusest;
  14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Nepali valitsusele ja põhiseaduslikule kogule, Lõuna-Aasia Regionaalse Koostöö Assotsiatsiooni riikide valitsustele ja parlamentidele ning ÜRO peasekretärile.
-